

комунальних зв'язків, включаючи ліквідацію наслідків стихійних лих, збереження природних ресурсів, розширення житла для малозабезпечених американців [4].

Підвищення обізнаності та підбору персоналу. Фінансування інформаційної кампанії та направлення тих, хто зацікавлений, але не має права на військову службу, а також ветеранів, до національних програм цивільної служби допоможе більшій кількості українців дізнатися про можливості цієї публічної служби, вивчити їх та прийняти повністю обґрунтовані рішення служити.

Підвищення цінності, гнучкості та використання стимулів до служіння. Для залучення громадян до всіх видів публічної служби в США застосовують збільшення надбавок на проживання AmeriCorps та Senior Corps та премії Segal AmeriCorps Education Award, звільнення премій від податків на прибуток та надання можливості виведення грошей, а також сприяння навчанню в штаті для випускників національної служби, що допомагає зробити служіння життєздатним варіантом для тих, хто не має інших засобів фінансової підтримки і підвищує цінність і зручність використання пілг, пов'язаних з AmeriCorps [5].

Встановити нові моделі для публічної служби. Надання стипендій публічної служби для підтримки індивідуальної участі в служінні в будь-якій сертифікованій некомерційній організації значно розширить спектр можливостей для публічної служби, особливо в сільській місцевості та недостатньо обслуговуваних районах.

Список використаних джерел:

1. "Historic Speeches: Inaugural Address," John F. Kennedy Presidential Library and Museum, January 20, 1961, <https://www.jfklibrary.org/learn/about-jfk/historic-speeches/inaugural-address>.
2. "The USMEPCOM Story," USMEPCOM [United States Military Entrance Processing Command], accessed August 9, 2019, <http://www.mepcom.army.mil/About-Us/The-USMEPCOM-Story/>
3. Office of the Under Secretary of Defense, Personnel and Readiness, Population Representation in the Military Services: Fiscal Year 2016 Summary Report (Washington, DC: Department of Defense, 2017), 21, <https://www.cna.org/pop-rep/2016/summary/summary.pdf>.
4. Edward M. Kennedy Serve America Act, Pub. L. No. 111-13, § 1301, 123 Stat. 1485 (2009); and "CNCS Fact Sheet".
5. Office of the Under Secretary of Defense, Personnel and Readiness, Population Representation in the Military Services: Fiscal Year 2016 Summary Report (Washington, DC: Department of Defense, 2017), 21, <https://www.cna.org/pop-rep/2016/summary/summary.pdf>

УДК 64.031

Фролова Г.О., аспірант спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування Науковий керівник: Чикаренко І.А., д. держ. упр., професор кафедри державного управління і місцевого самоврядування

(Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», м. Дніпро, Україна)

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТАБІЛЬНОСТІ ВОДОКАНАЛІВ (НА ПРИКЛАДІ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ)

Сфера водопостачання та водовідведення виконує критично важливі завдання та потребує значних інвестицій на оновлення основних фондів підприємств водопровідно-каналізаційного господарства, реконструкцію та розвиток інженерної інфраструктури, впровадження новітніх технологій, поліпшення якості послуг тощо. Важкий фінансовий стан склався у водоканалах ще в мирні часи. Зараз проблема недофінансованості галузі, яка мала місце протягом багатьох років, заглиблюється через необхідність закуповувати

генератори для резервного живлення, ємності і транспорт для зберігання та розвезення води, засоби індивідуального захисту для персоналу.

Стрес в економіці внаслідок бойових дій в країні призвів до стрімких інфляційних процесів. Вартість паливно-мастильних матеріалів у порівнянні з 2021 роком зросла на 61,8 %. Основні виробники реагентів наразі залишились на окупованих територіях, тому доводиться імпортувати більшість речовин для водопідготовки, що збільшило витрати у 4,5 рази [1].

У Дніпропетровській області не спостерігаються значні зміни в обсязі реалізації послуг централізованого водопостачання за підсумками 2022 року, тобто релокація підприємств, установ та закладів і міграція населення не вплинули на загальну ситуацію. Це в свою чергу сприяло збереженню витрат електроенергії, покупної води та реагентів на довоєнному рівні.

Повне відшкодування витрат за надання послуг має забезпечувати тарифна політика. Але діючі тарифи є збиткові. Тому найбільш логічним виходом із ситуації є запровадження економічно обґрунтованих тарифів на послуги з централізованого водопостачання та водовідведення. Тобто фінансовий механізм почне діяти: водоканали сплачуватимуть податки, тим самим поповнювати місцевий бюджет, а це надасть можливість забезпечувати незахищені верстви населення пільгами та субсидіями [2].

Але враховуючи соціальну складову, а саме зменшення платоспроможності населення, та Постанову Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2022 року № 502 „Деякі питання регулювання діяльності у сфері комунальних послуг у зв'язку із введенням в Україні воєнного стану”, якою органам, уповноваженим встановлювати тарифи, рекомендовано не підвищувати для населення тарифи на централізоване водопостачання та водовідведення, Дніпропетровська обласна рада прийняла рішення використати власні фінансові механізми, які забезпечать функціонування об'єктів питного водопостачання, які знаходяться у власності територіальних громад і безпосередньо у сфері управління органу місцевого самоврядування.

У 2022 році для вирішення проблемних питань критичної інфраструктури водопровідно-каналізаційного господарства області задіяна регіональна міжгалузева Програма щодо надання фінансової підтримки комунальним підприємствам (установам), що належать до спільної власності територіальних громад сіл, селищ та міст Дніпропетровської області, яка буде діяти до кінця 2023 року.

Це рішення органу стало дієвим та своєчасним заходом, у першу чергу, з метою недопущення погіршення санітарно-епідемічного стану населених пунктів та оперативного пожежогасіння під час надзвичайних ситуацій.

Фінансова підтримка за рахунок обласного бюджету у сумі 759 млн. грн допоможе сплатити водоканалам за спожиту електроенергію, придбати реагенти, здійснити виплати заробітної плати співробітникам, які працюють в складних умовах воєнного стану, здійснити перерахування обов'язкових платежів та податків.

Але для фінансування інфраструктурних проєктів у сфері водопостачання та водовідведення можливо використання і інших ресурсів. Окремі механізми фінансування інвестиційних потреб галузі використовувались в Україні, зокрема державні цільові програми, регіональні угоди щодо соціально-економічного розвитку, кредити та гранти міжнародних донорських організацій [3].

Згідно з відомостями асоціації «Укрводоканалекологія» сьогодні потужну технічну допомогу від ЮНІСЕФ, Міжнародного комітету червоного хреста, Міжнародної організації з міграції та інших для відновлення роботи отримують водоканали на звільнених від окупантів територіях [4].

Отже, за всієї різноманітністю наведених джерел єдиним реальним залишаються кошти, залучені від споживачів – тариф. Проте, як вже відомо, система формування тарифів не забезпечує збереження та цільове спрямування інвестиційної складової тарифу. У 2022 році ваговим джерелом інвестицій для комунальних підприємств, що

належать до спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст Дніпропетровської області, була амортизація, передбачена у структурі тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення.

Разом з тим вартість повної реконструкції та капітальних ремонтів водопровідних та каналізаційних мереж є настільки високою, що лише за рахунок амортизації здійснити їх не можливо – тривалість перевищила б сотні років. Наприклад, у Дніпропетровській області загальна довжина трубопроводів 5-ти комунальних підприємств, що належать до спільної власності територіальних громад регіону, становить 2984 км, з них ветхі та аварійні – майже 70 %. Тому наразі джерел фінансування галузі тільки два – тариф і бюджет.

Враховуючи вищенаведене, для забезпечення нормальної діяльності потрібно здійснити ряд заходів:

– провести розрахунок щодо покриття збитків, які вже існують внаслідок невідповідності тарифів реальній собівартості;

– використовувати бюджетну фінансову підтримку для покриття касових розривів та першочергових заходів щодо зменшення втрат питної води при транспортуванні;

– задіяти механізми захисту населення в умовах підвищення тарифів [5].

Штучне стримування тарифів не вирішить проблему. Доки підвищення тарифів залишається «під забороною» місцева влада буде змушена використовувати власні фінансові ресурси.

Список використаних джерел:

1. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення 20.02.2023).

2. Чому фінансування водоканалів потребують перегляду навіть під час війни. Новицький Д. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2022/07/11/689049/>

3. Бондар О.І., Закорчевна Н.Б., Крилова І.І. Фінансування сталого розвитку сфери водопостачання та водовідведення в Україні. *Науково-практичний журнал «Екологічні науки»*. № 6(39). С.31-36.

4. Ціна води: як врятувати водоканали від колапсу. Новицький Д. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2023/01/18/696037/>

5. Основні підсумки узагальнення досвіду експлуатації систем централізованого водопостачання/водовідведення під час воєнних дій. Заходи з відновлення і подальшого сталого розвитку підприємств ВКГ. *Журнал-монографія «Водопостачання та водовідведення»: спеціальний випуск*. 2022. Грудень 6. С. 29-32 – URL: <https://drive.google.com/file/d/1LBN8IFDnNvHn-lzmeFzPJ4mftf4Mxq9X/view>

УДК 35-048.35: 342.78 (477)

Чередниченко А.А., аспірантка спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування

Науковий керівник: Гончарук Н.Т., д.н.держ. упр., професор, заслужений діяч науки і техніки України, професор кафедри державного управління і місцевого самоврядування

(Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», м. Дніпро, Україна)

ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ЦІННОСТЕЙ В ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ УКРАЇНИ В УМОВАХ ПОВНОМАСШТАБНОЇ РОСІЙСЬКО- УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ (НА ПРИКЛАДІ ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ)

Виклики ХХІ століття поступово сформували розуміння нової єдності, системи цінностей, яка базується на свободі, демократії гідності, дотриманні прав людини.

Матеріали XIII Міжнародної науково-технічної конференції аспірантів та молодих вчених «Наукова весна» 2023